

สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง
ลำพูน*

DIGITAL COMPETENCY OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING
SCHOOL ADMINISTRATION UNDER SECONDARY EDUCATION
SERVICE AREA OFFICE LAMPANG LAMPHUN

พิมพิไล สุวรรณโน¹ และ วรณกร พรประเสริฐ²

Pimwilai Suwanno¹ and Wannakorn Phomprasert²

¹⁻²มหาวิทยาลัยพะเยา

¹⁻²University of Phayao, Thailand

Corresponding Author's Email: 67205729@up.ac.th

วันที่รับบทความ : 16 กุมภาพันธ์ 2569; วันแก้ไขบทความ 27 กุมภาพันธ์ 2569; วันตอบรับบทความ : 1 มีนาคม 2569

Received 16 February 2026; Revised 27 February 2026; Accepted 1 March 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาการบริหารสถานศึกษา 3) ศึกษาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 19 คน ข้าราชการครู จำนวน 295 คน รวมทั้งสิ้น 314 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่

Citation:

* พิมพิไล สุวรรณโน และ วรณกร พรประเสริฐ. (2569). สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน.

วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 4(2), 1203-1217.

Pimwilai Suwanno and Wannakorn Phomprasert. (2026). Digital Competency Of School Administrators Affecting School Administration Under Secondary Education Service Area Office Lampang Lamphun.

Modern Academic Development and Promotion Journal, 4(2), 1203-1217.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา มีจำนวน 3 ด้าน เรียงลำดับจากสูงที่สุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ด้านการสื่อสารและการร่วมมือ และด้านความรู้ด้านสารสนเทศและข้อมูล ตามลำดับ โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: สมรรถนะดิจิทัล, สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา, การบริหารสถานศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน

Abstract

The objectives of this research were to: 1) study the digital competency of school administrators; 2) study of school administration; and 3) study the digital competency of school administrators affecting school administration under secondary education service area office Lamphun Lamphun. This is a descriptive research. The survey data was collected from 314 samples by using 5 rating scale questionnaires. Data from questionnaires were analyzed by percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The research results demonstrated that: 1) digital competency of school administrators placed at a high level; 2) school administration placed at a high level; and 3) digital competency of school administrators affecting school administration under secondary education service area office Lamphun Lamphun are categorized into three areas, ranked from highest to lowest: technology usage capability, communication and collaboration, and information and data knowledge. Together,

these competencies can predict school administrators under secondary education service area office Lampang Lamphun with statistical significance at the .01 level.

Keywords: Digital Competency, Digital Competency of School Administrators, School Administration, Secondary Education Service Area Office Lampang Lamphun

บทนำ

โลกในศตวรรษที่ 21 ได้ก้าวเข้าสู่ยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลอย่างรวดเร็ว (Digital Transformation) ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีและวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบต่ออย่างลึกซึ้งต่อทุกภาคส่วนของสังคม ไม่เว้นแม้แต่ภาคการศึกษา ซึ่งเทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามาเปลี่ยนแปลงวิธีการสื่อสารของผู้คนในวงกว้าง ทำให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างรวดเร็วและไร้พรมแดน นอกจากนี้ ยังส่งผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน รูปแบบการทำงาน และปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้คนอย่างมหาศาล (Castells, 2000) ทั้งนี้องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนต่างตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับตัวเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงนี้ โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน และการให้บริการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน (Brynjolfsson & McAfee, 2014)

ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการปรับตัวและเตรียมความพร้อมในการบริหารสถานศึกษาให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง แต่อย่างไรก็ตามการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของประเทศไทยนั้น ผู้บริหารเผชิญกับปัญหาที่เชื่อมโยงกันในทุกด้าน ทั้งในด้านของการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป (ธีระ รุญเจริญ, 2554; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563) ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนเป็นความท้าทายสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเผชิญและหาแนวทางแก้ไขเพื่อนำพาสถานศึกษาให้ก้าวหน้าในยุคดิจิทัลอย่างแท้จริง

ในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน จากรายงานผลการสังเคราะห์ประจำปีการศึกษา 2567 ยังปรากฏข้อมูลที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการส่งเสริมหรือพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา โดยควรพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ให้ความช่วยเหลือ ด้านเทคโนโลยีพื้นฐาน พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ด้านเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับ Digital Literacy และ

สมรรถนะครูในทุกด้าน พัฒนา ส่งเสริมและขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์ม การเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล ให้แก่ผู้เรียนทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน, 2567)

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการบริหารสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ของเทคโนโลยีดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการบริหาร สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพจะมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการนำพาโรงเรียนให้สามารถ ตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนในโลกยุคปัจจุบัน (Fullan, 2016) ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่องสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนด นโยบาย วางแผนยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาผู้บริหาร สถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาและใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาแนวทางในการส่งเสริม สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน
2. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ลำปาง ลำพูน
3. เพื่อศึกษาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน

สมมติฐานการวิจัย

1. สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหาร สถานศึกษา ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน
2. สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อการบริหาร สถานศึกษา ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน

การทบทวนวรรณกรรม

สมรรถนะดิจิทัล (Digital Competency) เป็นคุณลักษณะภายในของบุคคลที่มีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสม ปลอดภัย และมีจริยธรรม (สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562) ซึ่งสมรรถนะดิจิทัลเป็น 1 ใน 8 สมรรถนะหลักที่ประชาชนทุกคนควรได้รับการพัฒนา โดยเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับการดำเนินชีวิต เพื่อสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ตรงกับความต้องการของสังคม ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลถูกนำไปใช้ในบริบทที่หลากหลาย เช่น การนำไปใช้กำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาสมรรถนะสำหรับพลเมือง การนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระบบการศึกษา (European Union, 2006) ทั้งนี้ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะดิจิทัล ผู้วิจัยจึงได้ทำการรวบรวมและสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะดิจิทัล ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ความรู้ด้านสารสนเทศและข้อมูล 2) การสื่อสารและการร่วมมือ 3) การสร้างเนื้อหาดิจิทัล 4) ความปลอดภัย 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ในสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งเป็นสังคมยุคดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Digital Transformation) เทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทหลักในการขับเคลื่อนสังคม ในด้านการศึกษาและการพัฒนาทักษะยุคดิจิทัลได้สร้างความจำเป็นให้กับการเรียนรู้ (สุพัตรา สันติรุ่งโรจน์, 2567) ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กรจึงมีส่วนสำคัญยิ่งในการบริหารจัดการสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน ผู้บริหารที่มีสมรรถนะดิจิทัลสูงจะสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารกับบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดการข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนได้อย่างเป็นระบบ สนับสนุนการเรียนการสอนออนไลน์ และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวางแผนและตัดสินใจ (Organisation for Economic Co-operation and Development, 2016) และเพื่อช่วยให้อการบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพ ทั้งนี้งานวิจัยในประเทศ พบว่า สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และส่งผลเชิงบวกต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 (รวราวุฒิ มุขกระโทก, 2566)

การบริหารสถานศึกษาเป็นพันธกิจสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องกำหนดโครงสร้างและแนวปฏิบัติในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ โดยสถานศึกษามีขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป (กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการ

บริหารและการจัดการศึกษา, 2550) ดำเนินการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาที่มุ่งไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายขององค์กร โดยได้รับความร่วมมือจากบุคลากรภายในสถานศึกษา ภาควิชาครีเอทีฟและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมกันวางแผน พัฒนา ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายของการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551)

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ข้อค้นพบจากการทบทวนเอกสารข้างต้นจึงเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการนำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาความสัมพันธ์และอิทธิพลของสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาว่ามีผลกระทบอย่างไรต่อระดับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นศึกษาในบริบทพื้นที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูนต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์และเชิงพยากรณ์ (Correlational and Predictive Research Design)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 95 คน ข้าราชการครู จำนวน 1,601 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน รวมทั้งสิ้น 1,696 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ได้ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 19 คน ข้าราชการครู จำนวน 295 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน รวมทั้งสิ้น 314 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วยตำแหน่ง เพศ ขนาดสถานศึกษา วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท จำนวน 5 ด้าน ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท จำนวน 4 ด้าน ข้อ

คำถามทั้งหมด 42 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ที่ระดับ 0.90 ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามได้ผลลัพธ์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.97 แสดงว่า แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้บันทึกเสนอต่อวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน จากนั้นดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 314 คน และนำแบบสอบถามที่ได้ไปตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน โดยภาพรวม

สมรรถนะดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา	n=314		ระดับสมรรถนะ ดิจิทัล	อันดับที่
	\bar{X}	S.D.		
ด้านความรู้ด้านสารสนเทศและข้อมูล	4.62	0.25	มากที่สุด	2
ด้านการสื่อสารและการร่วมมือ	4.38	0.24	มาก	4
ด้านการสร้างเนื้อหาดิจิทัล	4.41	0.21	มาก	3
ด้านความปลอดภัย	4.64	0.23	มากที่สุด	1
ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	4.24	0.33	มาก	5
รวมเฉลี่ย	4.45	0.20	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45, S.D. = 0.20$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.64, S.D. = 0.23$) รองลงมา คือ ด้านความรู้ ด้านสารสนเทศและข้อมูล ($\bar{X} = 4.62, S.D. = 0.25$) ด้านการสร้างเนื้อหาดิจิทัล ($\bar{X} = 4.41, S.D. = 0.21$) ด้านการสื่อสารและการร่วมมือ ($\bar{X} = 4.38, S.D. = 0.24$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.24, S.D. = 0.33$)

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน โดยภาพรวม

การบริหารสถานศึกษา	n=314		ระดับการบริหารสถานศึกษา	อันดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการบริหารวิชาการ	4.44	0.32	มาก	3
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	4.40	0.32	มาก	4
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	4.47	0.15	มาก	1
4. ด้านการบริหารทั่วไป	4.44	0.27	มาก	2
รวมเฉลี่ย	4.43	0.22	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43, S.D. = 0.22$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.47, S.D. = 0.15$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 4.44, S.D. = 0.27$) ด้านการบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 4.44, S.D. = 0.32$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 4.40, S.D. = 0.32$)

3. ผลการวิเคราะห์สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าสถิติของตัวพยากรณ์ที่ใช้พยากรณ์สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน

ตัวแปรพยากรณ์	b	SE	β	t	Sig.
ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (X_5)	0.345	0.027	0.509	12.947	<.001
ด้านการสื่อสารและการร่วมมือ (X_2)	0.312	0.037	0.335	8.403	<.001
ด้านความรู้ด้านสารสนเทศและข้อมูล (X_1)	0.173	0.026	0.198	6.537	<.001
a(Constant)= 0.807 R = 0.868 $SE_{est} = 0.113$ $R^2=0.753$ F = 314.482					

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่า สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถพยากรณ์การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน มีจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (X_5) ด้านการสื่อสารและการร่วมมือ (X_2) และด้านความรู้ด้านสารสนเทศและข้อมูล (X_1) ทั้ง 3 ตัวแปรสามารถรวมกันพยากรณ์การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ได้ร้อยละ 75.30 ดังนั้นผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถมาสร้างสมการพยากรณ์ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.807 + 0.345X_5 + 0.312X_2 + 0.173X_1$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.509Z_5 + 0.335Z_2 + 0.198Z_1$$

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน อยู่ในระดับมาก สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ให้ความสำคัญกับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหาร

สถานศึกษา เห็นได้จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน และการวางแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ที่ได้มีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการ ส่งเสริม สนับสนุนให้มีเทคโนโลยีดิจิทัล หรือนวัตกรรม ในการสร้างโอกาสทางการศึกษา ส่งเสริม ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทันท่วงทีต่อการเปลี่ยนแปลง ของเทคโนโลยี มีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ รวมถึง ได้พัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งด้านภาษาและเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งผลให้ผู้บริหาร สถานศึกษา มีความรู้ ความสามารถ ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลเพื่อการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน, 2568) สอดคล้อง กับงานวิจัยของกิตติภูมิ เรื่องเสน และสุภาวดี ลากเจริญ (2566) ที่พบว่า ครูมีการรับรู้ต่อ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยภาพรวมในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของธัญพร สะสมผลสวัสดิ์ (2567) ที่พบว่า สมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับ ผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานตำแหน่งที่ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนด หนังสือ สำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ. 0206.4/ว19 ลงวันที่ 3 ตุลาคม 2567 เรื่อง มาตรฐานตำแหน่งของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา และปฏิบัติงานตามโครงสร้างการบริหารงาน 4 ฝ่าย ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ประกอบด้วย ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

3. สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน โดยสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษาที่สามารถพยากรณ์การบริหารสถานศึกษา มีจำนวน 3 ด้าน เรียงลำดับจากสูงสุดไป ต่ำสุด ได้แก่ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ด้านการสื่อสารและการร่วมมือ และด้านความรู้ ด้านสารสนเทศและข้อมูล ตามลำดับ สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า สมรรถนะ ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ผลการวิจัย พบว่า

สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 3 ด้าน สามารถร่วมกันพยากรณ์ การบริหารสถานศึกษาได้ถึงร้อยละ 75.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

โดยด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีส่งผลและมีความสัมพันธ์ต่อการบริหารสถานศึกษามากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสมรรถนะในด้านนี้มีความเชื่อมโยงโดยตรงและสอดคล้องไปกับการดำเนินงานบริหารสถานศึกษาในทุกมิติ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีสมรรถนะด้านนี้สูงจะมีความยืดหยุ่นและปรับตัวเข้ากับเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี เมื่อผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี จึงสามารถเข้าไปบริหารจัดการและสนับสนุนภารกิจการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเห็นผลลัพธ์ที่ชัดเจนที่สุด

รองลงมา คือ ด้านการสื่อสารและการร่วมมือ เป็นตัวแปรลำดับที่ 2 ที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสื่อสารและการร่วมมือมีความสำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาที่เปลี่ยนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีสมรรถนะด้านการสื่อสารและการร่วมมือสูง จะสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ และแบ่งปันข้อมูลสารสนเทศกับผู้อื่น ทั้งการสร้างความเข้าใจและสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หากผู้บริหารสถานศึกษาขาดสมรรถนะด้านนี้ไป จะส่งผลต่อการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษา ทำให้ขับเคลื่อนได้ยาก การบริหารงานไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ด้านความรู้ด้านสารสนเทศและข้อมูล เป็นตัวแปรสุดท้ายที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ พื้นฐานในการค้นหา วิเคราะห์ และประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล เพื่อนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงบริหารได้อย่างถูกต้อง สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความรู้ด้านสารสนเทศและข้อมูล จึงเปรียบเสมือนสมรรถนะพื้นฐานที่ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนต้องมี เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน การปฏิบัติงาน และการติดตามประเมินผลในการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร หรือการบริหารทั่วไป การบริหารสถานศึกษาในทุกด้านนี้ จำเป็นต้อง

อาศัยข้อมูลที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจะสามารถบริหารงานในสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จขององค์กร โดยเฉพาะสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ด้านการสื่อสารและการร่วมมือ และด้านความรู้ด้านสารสนเทศและข้อมูลส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน โดยสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารสถานศึกษาได้ถึงร้อยละ 75.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนข้อเสนอแนะในการวิจัย ประกอบด้วย **ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้** ประกอบด้วย **1. ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย** 1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ควรนำผลการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา ไปเป็นข้อมูลสารสนเทศประกอบการพิจารณา กำหนดเป็นองค์ประกอบสำคัญในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา และจัดฝึกอบรมพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้มีสมรรถนะดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 1.2 สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ควรนำผลการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา ไปประยุกต์ใช้พัฒนาระบบและกลไกการบริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาของตนเองให้มีประสิทธิภาพ **2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ** ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาไปเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อวางแผนและพัฒนาตนเอง ในการมีความรู้ ทักษะ และความสามารถที่จะบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ **3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป** จากประเด็นที่ค้นพบจากการวิจัยที่สำคัญ ทำให้เห็นถึงผลที่เกิดขึ้นจากการบริหารสถานศึกษา ประเด็นที่น่าจะนำมาทำการศึกษาต่อควรทำวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะดิจิทัลของครู ซึ่งสมรรถนะดิจิทัลของครูมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนรู้

ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ และควรทำวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล เพื่อที่จะได้นำข้อค้นพบไปพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา พัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครู เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาสู่คุณภาพของผู้เรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กิตติภูมิ เรื่องเสน และสุภาวดี ลาภเจริญ. (2566). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. *วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, 6(2), 60-71. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/edunsrujo/article/download/260201/176974/1050447>
- กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. *ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 24 ก หน้า 29-36*. (16 พฤษภาคม 2550). เรียกใช้เมื่อ 12 ธันวาคม 2569 จาก <https://backoffice.onec.go.th/uploaded/Category/Laws/RuleMetDistEdMnt2550-02-12-2010.pdf>
- ฉันทพร สะสมผลสวัสดิ์. (2567). สมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร. *วารสารมหาจุฬาลงกรณ*, 15(1), 198-211.
- ธีระ รุญเจริญ. (2554). *สภาพปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของส่วนการศึกษาในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: เซ็นจูรี.
- ปราโมทย์ ถ่างกระโทก. (2561). การศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัลของพยาบาลวิชาชีพไทย. ใน *วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วราวุฒิ มุขกระโทก. (2566). สมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษา สระบุรี เขต 1. *วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 6(17), 68-79.

- สุพัตรา สันติรุ่งโรจน์. (2567). การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของสังคมในยุคดิจิทัล: ความท้าทายและโอกาส. *วารสารนวัตกรรมสังคมศาสตร์*, 1(2), 32-44.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน. (2567). *รายงานผลการสังเคราะห์ประจำปีการศึกษา 2567*. เรียกใช้เมื่อ 12 ธันวาคม 2569 จาก <https://urlkub.co/P8sE5b>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน. (2568). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569*. เรียกใช้เมื่อ 12 ธันวาคม 2569 จาก <https://urlkub.co/Nklgxr>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). *นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2562 - 2580)*. กระทรวงการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2567). *มาตรฐานตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา*. เรียกใช้เมื่อ 12 ธันวาคม 2569 จาก https://otepc.go.th/th/content_page/item/5129-19-2567.html
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). *รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2561/2562: การปฏิรูปการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพและลดความเหลื่อมล้ำ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- Organisation for Economic Co-operation and Development. (2016). *Skills for a Digital World, OECD Publishing*. <https://www.oecd.org/els/emp/Skills-for-a-Digital-World.pdf>
- Brynjolfsson, E., & McAfee, A. (2014). *The second machine age: Work, progress, and prosperity in a time of brilliant technologies*. W. W. Norton & Company.
- Castells, M. (2000). *The rise of the network society (2nd ed.)*. Blackwell Publishers.
- European Union. (2006). *Recommendation of the European Union and of the Council of 18 December 2006 on key competences for lifelong learning*

(2006/962/EC).<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:394:0010:0018:en:PDF>

Fullan, M. (2016). *The new meaning of educational change (5th ed.)*. Teachers College Press.